

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 290

Włocławek, czwartek 19 grudnia 1946 r.

Cena 3 złote

Jeden krok naprzód

Ostatni numer Dziennika Ustaw przyniósł dekret zawierający ogólne przepisy prawa cywilnego, które uzupełniają obowiązujące normy prawa osobowego, małżeńskiego, majątkowego, prawa rodzinnego, opiekuńczego, rzeczowego, spadkowego i zobowiązań.

Dekret ten jest zakończeniem wielkiego dzieła unifikacji prawa cywilnego. W chwili wejścia w życie dekretu stracił moc prawną: Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego, Kodeks Napoleona, Kodeks cywilny austriacki, Kodeks cywilny niemiecki oraz obowiązujące dotychczas części rosyjskiego Zводу praw.

W związku z tym wydarzeniem, które wprowadziło na całym terenie Rzeczypospolitej polskiej, własne, rodzime prawo w salach prezydium Rady Ministrów odbyła się uroczysta akademicka.

Prezydent Bierut przemawiając na powyższej akademii stwierdził, że zaledwie półtora roku minęło od chwili zakończenia najcięższej wojny, a już zostały połączone w jedną całość różnorodne normy prawne, odziedziczone w spadku po rządach zaborczych, normy, które w ciągu 20 lat naszej niepodległości deformowały, wypaczały i koślawiły nasze życie publiczne.

Została więc dokonana w terminie barazo krótkim prace obrzymia, której nie można było wykonać w okresie pierwszego dwudziestolecia niepodległości.

Spoleczeństwo, które przejęło od dawnych rządów zaborczych tradycję i formy ustrojowo-społeczne nie mogło zdobyć się na myśl nową, na nowe przepisy prawa, nie mogło wprowadzić w życie przepisów, które byłyby w sprzeczności z ustrojem społecznym.

Dopiero właśnie w nowych warunkach, opartych na podstawie demokracji, przy nowym ustroju społecznym można było odrzucić stare, hańbiące, obce formy i wprowadzić w życie nowe, dostosowane do nowego bytu państwowego Polski. Dzięki temu zabezpieczone zostały spójność i jednolitość prawa, które obowiązują na całym obszarze Polski.

Sędzia czy adwokat z Krakowa, opierający się dotychczas w postępowaniu prawnym na kodeksie austriackim, przeniesiony do Warszawy nie będzie potrzebował studiować prawo rosyjskie, czy też przeniesiony do Poznania nie będzie potrzebował studiować prawo niemieckie. Wszędzie na całym terenie obowiązuje bowiem jednolite polskie prawo.

Takie prawo właśnie wytwarza wspólnotę narodową, łączy postępowanie wszystkich obywateli i wprowadza w szeregi wszystkich obywateli równouprawnienie w dziedzinie życia prawnego-społecznego.

Prawo polskie zostało zrównane i upowszechnione, zniesiona została dotychczasowa różniczkowość, a tym

Fischer głównym sprawcą zniszczeń Warszawy

WARSZAWA (obsł. wł.). W drugim dniu procesu przeciwko niemieckim przestępcom wojennym zeznawał w dalszym ciągu biegły Lorenc, dyrektor Muzeum Narodowego, który zeznaniami swymi ocenił oświadczenia Fiszera o jego niewinności w sprawie niszczenia kultury narodowej Polski. Nieprawdziwe są zeznania oskarżonego jakoby opiekował się historycznymi i kulturalnymi pamiątkami Polski. Wystarczy przypomnieć zniszczenie biblioteki Krasieńskich. Gubernator Fischer jest głównym sprawcą zniszczenia Warszawy.

Jako następny biegły zeznawała wiceminister Krassowska, która omówiła szkody, wyrządzone przez okupację w szkolnictwie. Oskarżeni wykazali specjalnie szkodliwą działalność na odcinku oświatowym oraz demoralizacji młodzieży szkolnej przez rozpijanie jej i rozszerzanie kart pornograficznych wydawanych przez niemieckie urzędy propagandy. Zeznania swoje rzeczoznawczyni poparła przytoczeniem szeregu liczb ilustrujących wyrządzone szkody.

Na popołudniowej sesji zeznawał biegły Lipiński jako ekspert niemieckiej ekonomii politycznej. Biegły zeznania popierał cytując niemieckimi, z których wynika, że dążeniem tej ekonomii było opanowanie narodów i władztwo nad światem. Główną teorię stanowił termin rozszerzenia obszarów przez podbój. Ziemia wydłużona stanowiła największą wartość gospodarczą dla Niemców, bo na takiej ziemi można było swobodnie przeprowadzać kolonizację. Dlatego starano się wszelkimi siłami niszczyć ludność na zdobytych ziemiach. W tym tylko wypadku unikano niszczenia ludności, o ile tę ludność można było wykorzystać jako siłę niewolniczą.

Prokurator Sawicki po zeznaniach biegłego odczytał fragment protokołu zebrania rządu Gen. Gubernii. W protokole tym są zawarte instrukcje dla Fiszera przygotowane przez gen. gubernatora Franka. Stosunek Niemców do Polaków, powinien być taki jakim jest stosunek mrówki do mszycy. Należy Polaków wykorzystać do ciężkiej pracy na rzecz Niemców, a po osłabieniu ich pod względem fizycznym — odrzucić. Nam Niemcom, czytamy w tej instruk-

samym niejednolite traktowanie obywateli pod względem prawnym.

W irze wielkich przemian społecznych i wydarzeń politycznych została dokonana cicha, ale jakże wielka praca, która nabrała znaczenia historycznego w życiu Polski.

Unifikacja prawa cywilnego to jeszcze jeden krok naprzód, dokonany w wyjątkowej, usilnej pracy pokolenia budującego Polskę.

A. Turczynowicz.

cji — nie zależy na rozwoju Polski. Należy tylko pamiętać o zabezpieczeniu rezerwy sił roboczych. Na Polskę należy spoglądać, jako na duży obóz pracy.

Z kolei zeznawał trzeci biegły pro-

fesor Wacholc, który scharakteryzował organizację administracji niemieckiej oraz dążenia tej administracji do wyniszczenia polskości.

Po tych zeznaniach przewod sądowy odroczone do dnia dzisiejszego.

Straszliwe operacje

BERLIN (obsł. wł.). W dalszym ciągu procesu przeciwko zbrodniarzom z obozu w Ravensbrück w dniu wczorajszym zeznawał świadek, który opisał fakt przeprowadzenia sterylizacji na grupie cyganek, wśród której znajdowała się także 9-cio letnia dziewczynka. Najpotworniejsze w czasie tych doświadczeń było to, że operowane ofiary, były po zabiegach naukowych pozostawiane bez jakiegokolwiek opieki lekarskiej, na

skutek czego wśród straszliwych cierpień konały.

Świadek w czasie swego zeznania opisał szczegółowo różne inne straszliwe operacje, między innymi wymienił fakt amputowania ręki i pozostawienia nieszczęśliwej bez opatrunku lekarskiego. Zeznanie tego świadka wywarły ogromne wrażenie tak na sędziach jak i na samych oskarżonych.

Niezbędne warunki odbudowy

WARSZAWA (obsł. wł.). Zakończony tu zostały obrady plenum Rady Związków Zawodowych. O sytuacji gospodarczej w kraju i roli Związków Zawodowych został wygłoszony referat przez ob. Hofmana. Referent wskazał na trzy zasadnicze punkty, których wykonanie zezwoli na wykonanie planu trzechletniego w całości i na odbudowę Polski.

Punktami tymi są: 1) powiększenie wytwórczości, co zezwoli na wzmożenie eksportu, 2) likwidacja przerostu administracyjnego oraz 3) zwiększenie wydajności pracy.

Po referacie, plenum uchwaliło poprzeć rezolucję Komisji Centralnej w sprawie poparcia w okresie wyborczym Bloku Stronnictw Demokratycznych.

Opinia Roosevelta o Polsce

MOSKWA (obsł. wł.). Pułkownik Elliot Roosevelt po przybyciu z Warszawy do Moskwy oświadczył przedstawicielowi Polskiej Agencji Prasowej, że jest niewymownie szczęśliwy z możliwości ujżenia nowej Polski. Płk. odbył szereg rozmów z najwybitniejszymi przedstawicielami dzisiejszej Polski, które wywarły na nim głębokie i niezapomniane wraże-

nie. W czasie pobytu poznał prawdziwe oblicze demokratycznej Polski i musi przede wszystkim złożyć hołd bohaterskiej Warszawie i wysiłkom narodu polskiego podjętym przy odbudowie kraju. Jest mu niezmiernie miło, że na wiosnę będzie mógł znów przybyć do Polski i że zatrzyma się w niej na okres dłuższy, na okres trzechtygodniowy.

Z Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (obsł. wł.). Rada Bezpieczeństwa w dniu wczorajszym w dalszym ciągu rozpatrywała skargę Grecji przeciwko Jugosławii, Albanii i Bułgarii.

Na posiedzeniu ponownie zabrał głos przedstawiciel Jugosławii, który odparł stanowczo oskarżenie Grecji, jakoby sąsiednie państwa udzielały czynnej pomocy powstańcom greckim. Bandy faszystowskie — oświadczył przedstawiciel Jugosławii wytworzyły ferment w całej Grecji i zagrażają pokojowi nie tylko na Bałkanach lecz także w całej Europie.

Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych złożył wniosek, aby powołać specjalną komisję, która uda się na granice grecko-jugosłowiańsko-al-

Doniosłe oświadczenie

WASZYNGTON (obsł. wł.). Minister Byrnes oświadczył, że za kilka dni prezydent Truman wypowie doniosłe oświadczenie w sprawie walki z głodem na świecie. Przed kilkoma dniami prezydent Truman otrzymał raport o sytuacji żywnościowej, a to mu dało materiał do zapowiadanego oświadczenia.

Z akcji przedwyborczej

WARSZAWA (obsł. wł.). Z całego kraju napływają w dalszym ciągu wiadomości o organizowaniu szeregów zebrań i wieców, na których uchwalane są rezolucje o poparciu listy Nr. 3 t. j. listy Bloku Stronników Demokratycznych i Zw. Zawodowych.

Na zebraniu osadników wojskowych powzięto rezolucję, w której byli żołnierze stwierdzają uroczystie że oddadzą wszystkie swe głosy na listę Nr. 3. Jednocześnie w tej rezolucji potępiono rozbijającą pracę PSL. Byli żołnierze wyteżą wszystkie siły, aby doniosły akt państwowy jakim są wybory stał się istotnym zwycięstwem Bloku Stronników Demokratycznych.

W dniu wczorajszym do Bloku Stronników Demokratycznych zgłosił akces Zawodowy Związek Pracowników Cywilnych Administracji Wojskowej.

Ferment w PSL w dalszym ciągu pogłębia się. Z różnych dzielnic Polski napływają wiadomości o masowym opuszczeniu szeregów PSL przez dotychczasowych i wybitniejszych członków.

W Kaliszu większość członków opuściła PSL, wystąpiła zdecydowanie przeciwko kierownictwu partii i gremialnie przeszła do PSL Nowe Wyzwolenie.

Z powiatu czarnkowskiego w woj. poznańskim donoszą, że cały zarząd powiatowy wraz z prezesem zarządu opuścił szeregi PSL.

W obwodowych komisjach wyborczych w związku z wyłożeniem list wyborców panuje ożywiony ruch. Wyborcy zgłaszają się by sprawdzić, czy ich nazwiska są umieszczone na liście, składając jednocześnie prote-

sty w wypadku znalezienia w spisie byłych sympatyków Niemiec lub członków organizacji podziemnych walczących z demokratycznym ustrojem Polski.

O nowy rząd w Hiszpanii

LONDYN (obsł. wł.). Agencja United Presse donosi, że w Madrycie rozpoczęto rozmowy prowadzone przez członków ambasady brytyjskiej z przedstawicielami hiszpańskich stronnictw politycznych w przedmiocie ewentualnego powołania nowego rządu Hiszpanii opartego o wszystkie stron. tak prawicowe jak i lewicowe. Nowy rząd objąłby władzę natychmiast po dymisji gen.

Franco a sprawowałby władzę aż do czasu przeprowadzenia w Hiszpanii wolnych nieskrępowanych wyborów. Doniesienia agencji United Presse zasługują na uwagę, tym bardziej, że jak donoszą z Madrytu ambasador amerykański, który miał opuścić Madryt w najbliższych dniach, wstrzymał swój wyjazd aby również przeprowadzić rozmowy na temat utworzenia nowego rządu.

Z procesu ks. Tiso

PRAGA (obsł. wł.). W czasie rozprawy sądowej przeciwko b. prezydentowi Słowacji ks. Tiso, oskarżony zaprzeczył temu, jakoby miał wydać rozkaz wojskom słowackim wkroczenia w granicę Polski w roku 1939. Zaprzeczył również jakoby wypowiedział wojnę Zw. Radzieckiemu, a aktem tym obciąża b. premiera Tukę. Nie wydał również rozkazu wysłania przeciwko Rosji 50 tysięcznej armii słowackiej. Przyznał nato-

miast, że skierował depezy do Hitlera, w której zapewniał że Słowacja wiernie będzie stała przy boku Rzeszy.

Już 13 parowozów miesięcznie

POZNAŃ PAP. Zakłady Cegielskiego w Poznaniu, bez przerwy zwiększają zakres i wysokość swojej produkcji. Obok produkcji parowozów, stopniowo uruchomiono odlewnię fabrykę części ciągnionych a następnie fabrykę obrabiarek i wagonów osobowych.

W produkcji zasadniczej — parowozów — zakłady Cegielskiego osiągnęły w listopadzie rb. dalszy sukces wypuszczając 13 nowych lokomotyw, co stanowi 65 proc. produkcji krajowej.

Druga wielka fabryka tej galezi przemysłu — Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu — produkuje obecnie 20—24 sztuk węglarek dziennie, a w styczniu 1947 niedawno rozpoczęta w fabryce produkcja

Aresztowania

PARYŻ (obsł. wł.). Władze francuskie zaarrestowały ponad 30 urzędników francuskich za nielegalne wydawanie kart zezwoleń na wyjazd do Niemiec. Za jedną kartę urzędnicy brali ponad 10 tysięcy franków. Jednemu z urzędników udowodniono, że wydał nielegalnie ponad 800 kart.

Wokół Palestyny

Jerozolima (obsł. wł.). Prawdopodobnie tak Żydzi, jak i Arabowie odrzucają projekt angielski w sprawie podziału Palestyny na trzy strefy. Projekt ten ma być ogłoszony w dniach najbliższych. Nie sprzeciwiają się temu projektowi jedynie umiarkowani sjonisiści z przewodniczącym drem Weizmanem na czele.

Zakaz udzielania wywiadów

PARYŻ (obsł. wł.). Premier Blum wydał zakaz udzielania wywiadów prasowych. Zakaz ten odnosi się do wszystkich wyższych funkcjonariuszów państwowych oraz wyższych wojskowych.

Delegacja polska opuściła Belgrad

BELGRAD (obsł. wł.). W dniu wczorajszym delegacja polska, która brała udział w Kongresie Słowiańskim, opuściła Belgrad. Przewodniczącą delegacji wiceprezydent Bar-

cikowski oświadczył, że serdeczne przyjęcie zgotowane Polakom, zapewnia o trwałym sojuszu polsko-jugosłowiańskim.

Dalszy ciąg kandydatów Listy Bloku (Nr. 3)

WARSZAWA (obsł. wł.). Podajemy dalszy ciąg nazwisk kandydatów umieszczonych na liście państwowej Bloku Stronników Demokratycznych i Związków Zawodowych (lista Nr. 3) 16 Kuryłowicz Adam — minister Pracy i Opieki Społecznej (PPS), 17 Spychalski Marian — generał dywizji (bezpartyjny), 18 Putek Józef — prezes rady naczelnej SL, 19 Berman Jakub — członek KCPPR, 20 Michałowicz Stanisław — prezes Rady Naczelnej SD, 21 Zerkowski Jan, prezes Społem (PPS) 22 Radkiewicz Stanisław — min. Bezpieczeństwa Publicznego (PPR), 23 Obrączka Ryszard — przewodniczący KCOMTUR (PPS), 24 Kowalski Aleksander — przewodniczący Zw. Walki Młodych (PPR), 25 Chajm Leon — sekretarz generalny SD, 26 Zawadzki Aleksander — wojewoda śląsko-dąbrowski (PPR), 27 Jabłoński Henryk — przewodniczący TUR, 28 Kowalski Władysław — minister Kultury i Sztuki (SL), 29 Kwiatkowski Eugeniusz — delegat rządu dla spraw Wybrzeża (bezpartyjny), 30 Podedworny Bolesław — wiceminister Rolnictwa i Reform Rolnych (SL), 31 Kliszko Zenon — członek KCPPR, 32 Rezczyk Włodzimierz — sekretarz CKW PPS, 33 Rabanowski Jan — minister Komunikacji (SD), 34 Józwiak Franciszek — generał dywizji, 35 Lange Oskar — ambasador RP w Waszyngtonie (PPS), 36 Szymanek Piotr — agronom (SL), 37 Raabe Henryk — rektor Uniwersytetu (PPS), 38 Sztachelska Irena — przewodnicząca Społeczno-Obywatel-

skiej Ligi Kobiet (PPR), 39 Kołodziejski Henryk — bezpartyjny, 40 Grubecki Jan — prezes Biura Kontroli KRN (SL).

Najdłuższy most w Polsce

WARSZAWA PAP. 16-go bm. odbyło się w Wyszogrodzie uroczyste otwarcie odbudowanych mostów promizorycznych przez Wisłę i Bzurę pod Wyszogrodem. Most drogowy przez Wisłę liczy około 1.300 metrów bieżących i jest najdłuższym mostem w Polsce.

Otwarcia mostów dokonał wiceminister Komunikacji ob. Balicki. Na uroczystości obecni byli wojewoda warszawski ob. Garnarczyk, przed-

stawiciele miejscowego społeczeństwa, robotników i reprezentanci powiatowych Rad Narodowych.

Wojewoda warszawski w przemówieniu swoim podkreślił, że tak szybka odbudowa zniszczeń dokonana być może tylko dzięki temu, że w Polsce demokratycznej zarówno robotnicy, technicy jak i inżynierowie mają pełną świadomość tego, że pracując nad odbudową kraju, odbudowują wspólne gospodarstwo.

Katastrofa kolejowa

Katowice PAP. W godzinach popołudniowych dnia 15 bm. wydarzyła się na dworcu kolejowym Katowice — Ligota katastrofa kolejowa. Zderzający od strony Katowic pociąg osobowy najechał na stojący w odległości około 200 metrów przed pe-

ronem parowóz. W wyniku zderzenia dwa wagony osobowe uległy wykołajeniu, na skutek czego 7 osób zostało rannych, zaś dwie ciężko ranne. Na miejsce wypadku udała się komisja z ramienia Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach.

Zbrodnicza organizacja

PARYŻ (obsł. wł.). Paris Matin donosi, że we Francji istnieje tajna organizacja, której zadaniem jest organizowanie ucieczki hitlerowców

do Hiszpanii. Organizacja ta dostarcza uciekinierom fałszywe dokumenty oraz zaopatruje hitlerowców w niezbędną gotówkę.

Aresztowanie redaktora EAM

ATENY (obsł. wł.). Naczelny redaktor EAM został skazany na 10 lat więzienia, za krytykę postępowania band monarchistycznych w Grecji. Jest to już trzecie z kolei aresztowanie redaktorów EAM.

Opieka nad Niemcami

HAMBURG (obsł. wł.). W samym Hamburgu, w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia na skutek specjalnie przeprowadzonej zbiórki wśród Anglików 50.000 dzieci niemieckich zostanie obdarowanych upominkami świątecznymi.

50 fabryk angielskich dostarczy dla młodzieży niemieckiej poniżej lat 18 upominki składające się z cukru i słodyczy.

W trosce o wyżywienie

LONDYN (obsł. wł.). Rząd W. Brytanii ma zamiar w związku ze zmniejszonymi dostawami zboża zmniejszyć przydział chleba. Zmniejszony przydział ma być wprowadzony jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

Prognoza pogody na dziś

WARSZAWA (obsł. wł.). Państwowy Instytut Meteorologiczny podaje następującą prognozę pogody na dzień dzisiejszy: zachmurzenie umiarkowane, w wielu miejscowościach drobne opady śnieżne. Na południu i zachodzie kraju lekkie ocieplenie. Slabe wiatry lokalne. Na wschodzie kraju temperatura w nocy poniżej minus 15 stopni.

Na froncie Daniny

Dobrowolne i przedterminowe wpłaty na Daninę Narodową płyną szerokim strumieniem do kas państwowych. W zgodnym wysiłku rywalizacją w ofiarności wszystkie warstwy społeczne.

Związek Zawodowy Pracowników Państwowych złożył na ręce Premiera Osóbki-Morawskiego 250.000 złotych, robotnicy Odlewni w Rzućcowie, powiat koński złożyli 539.404 zł., Fabryka Chemiczna M. Leszczyński, zniszczona doszczętnie przez okupanta, a rękami polskiego robotnika dźwignięta z gruzów, jako odzew na apel naczelnych władz państwowych wpłaciła przedterminowo 951.458 zł. na rzecz Daniny Narodowej. Koło Ligi Kobiet przy M. S. Z. wpłaciło tytułem ofiary na Daninę Narodową złotych 5.000.

W gminie Kuźnia, powiatu raciborskiego do dnia 12 bm. wpłynęło dobrowolnych i przedterminowych wpłat 40.000 złotych. Ogółem na

rzecz Daniny dotychczas powiat raciborski zebrał od chłopów, robotników i kupców 1.245.000 złotych. Wpłaty napływają w dalszym ciągu. Na terenie powiatu przemyskiego wpłaty dobrowolne wyniosły 334.704 złote.

W Białej Krakowskiej w dniu 12 grudnia br. odbył się powiatowy zjazd miejskich i gminnych komisji obywatelskich, na który przybyło ponad 200 delegatów. Po omówieniu działalności komisji zebrani, aby zadokumentować, że uchwały nie są tylko frazesami, złożyli dobrowolnie na rzecz Daniny Narodowej tytułem ofiary 167.510 złotych.

W Kaliszu dobrowolne wpłaty od ob. Falkowskiego — 90.000 złotych, od ob. M. Szmigielskiego 100.000 zł. Przedterminową wpłatę w wysokości 100.000 złotych uskuteczniła Spółka Bławatno-Galanteryjna, a ob. Mieczysław Galuba wpłacił 20.000 zł.

Straszliwe doświadczenia świadka

NORYMBERGA PAP. Poniedziałkowa sesja Trybunału do spraw przestępców wojennych odbyła się w niesłychanie tragicznej atmosferze i zamieniła się w dramatyczny akt oskarżenia przeciwko narodowemu socjalizmowi. Zeznawał młody 26-letni Żyd polski, który prosił Trybunał ze łzami w oczach, aby nie podawano jego nazwiska i zabraniono publikowania jego fotografii w pismach. Uczucie wstydu przy opisywaniu straszliwych doświadczeń, jakie niemieccy lekarze przeprowadzili, na nim przerywało mu co chwila mowę. Świadek załamującym się głosem ze łzami w oczach opowiada o cierpieniach swoich od chwili wkroczenia Niemców do Polski. Najpierw brano go do robót przymusowych, potem zamknięto w ghetcie, nareszcie wywieziono do bozu w Oświęcimiu. Zarząd obozu zwrócił się do niego i kil-

ku młodych więźniów z propozycją, aby dobrowolnie zgłosili „dla celów specjalnych“. Wobec tego, iż nikt się nie zgłosił dobrowolnie, Niemcy zaczęli wybierać swoje ofiary według alfabetu. Świadek z kilkoma młodymi ludźmi został przewieziony do Brzezinki, gdzie za pomocą promieni Roentgena przeprowadzono na nich sterylizację. Zaraz po zabiegu musiał powrócić do ciężkiej pracy fizycznej. Po kilku dniach przeprowadzono na nim kastrację.

Czyż nie powiedziano panu dlaczego to uczyniono — zapytuje prokurator Mac Heney. Nie! — odpowiada ze stłumionym łkaniem świadek, nie nam nie powiedziano. Prawdopodobnie zabieg został przeprowadzony na mnie, bo byłem Żydem.

Ześnienie świadka wywarły takie wrażenie na obronie, iż zrezygnowała z dalszego badania świadka.

Oświadczenie działaczy katolickich

WARSZAWA PAP. Grono pisarzy i działaczy katolickich ogłosiło następujące oświadczenie w związku z wywiadem udzielonym przez Prezydenta Bieruta w sprawie stosunku państwa i Kościoła:

Grono pisarzy i działaczy katolickich, poczuwając się do obowiązku sumienia zabrania głosu w sprawie wywiadu P. Prezydenta K. R. N. udzielonego p. Ksaweremu Pruszyńskiemu, stwierdza, że oświadczenie to stanowi istotny krok do właściwego ułożenia stosunków między Kościołem a Państwem. Zgodnie z treścią wywiadu Głowy Państwa pragniemy podkreślić, że najbardziej żywotne interesy narodu polskiego, znajdując swoje rozwiązanie w harmonijnym ułożeniu stosunków między Kościołem a Państwem, jak też Rządem Polskim i Stolicą Apostolską.

Określając naszą postawę wobec zasadniczych problemów dnia dzisiejszego, potępiamy wszelkie akty bezprawia skrytobójstwa, gwałtu, rasowej i wszelkiego gatunku nienawiści, pragniemy działalnością naszą przyczynić się do zjednoczenia umysłów w Polsce dla odbudowy moralnej i gospodarczej Państwa. Różnicę światopoglądową nie powinny przekreślić konieczności wspólnej pracy nad realizacją tego dzieła.

Właściwe wykonanie tych zadań i

Przed procesem Potockiego

WARSZAWA (obsł. wł.). W dn. najbliższych rozpocznie się proces przeciwko Andrzejowi hr. Potockiemu oskarżonemu nie tylko o chęć wywiezienia z Polski skarbowo kultury polskiej, lecz także o współdziałanie z akcją podziemną. Na ławie oskarżonych zasiądzie również jego żona Maria. Rozprawa będzie jawna i odbędzie się w gmachu Sądu Okręgowego w Warszawie przy ul. Lesz-

nażyma wymaga zorganizowania przez katolików w Polsce własnego ośrodka myśli i czynu politycznego, cieszącego się zaufaniem Hierarchii kościelnej i poparciem społeczeństwa. Chociaż okres przedwyborczy i przeszkody techniczne utrudniają natychmiastowe zbudowanie tego ośrodka, to jednak wierzymy, że niebawem nastąpią warunki, w których będzie mógł powstać i rozwijać się.

Doceniając pozytywne osiągnięcia reform społeczno-gospodarczych, dokonanych przez stronnictwa demokratyczne, deklarujemy jednak, że zabiegać będziemy o realizację programowych założeń katolickich, powołując się na wielkie encykliki społeczne, o ochronę sakralnego charakteru małżeństw katolickich, o zapewnienie młodzieży wychowania religijnego.

Mamy nadzieję, że to współdziałanie, do którego wezwał Prezydent KRN, spełni oczekiwania ludu katolickiego i przyniesie wzmocnienie Kościoła i Państwa zapewniając pokój ludziom dobrej woli.

Podpisali:

Bednorz Zbyszko, Bieńkowski Witold, Bocheński Aleksander, Dobraczyński Jan, Polański Seweryn, Dworakowska Dagmara, Filipowicz Zygmunt, Frankowski Jan, Grabski Władysław Jan, Hagmajer Jerzy, Horodyński Dominik, Jachowski Jan, Jankowski Tadeusz, Januszkiewicz Eugeniusz, Kawecki Janusz, Ketrzyński Wojciech, Klem Tadeusz, Koźniewski Kazimierz, Krasiński Andrzej, Lubieński Konstanty, Malewska Hanna, Markowski Mieczysław, Meysztowicz Jan, Morstin-Gorska Maria, Natanson Wojciech, Pauszta Eugeniusz, Perzyński Maciej, Radkowski Jerzy, Rostworowski Stanisław K., Stomma Stanisław, Szewczyk Wilhelm, Uhnowski Czesław, Wiedera Aleksander, Zagórski Jerzy, Zawieyski Jerzy, Zukrewski Wojciech, Kisielewski Stefan.

Aferzysta

kierownikiem propagandy antypolskiej

Wychodzący w Łodzi „Express Ilustrowany“ podaje ciekawe informacje o autorach i organizatorach antypolskich audycji radiowych, nadawanych w języku polskim przed wojną z Wrocławia. Poniżej cytujemy omawiany artykuł z pewnymi skrótami:

Wszyscy mamy jeszcze żywo w pamięci przedwojenne, przedwrześniowe audycje niemieckiego radia z Wrocławia w języku polskim, audycje, znane szeroko pod nazwą „Teofilka“, prowadzone przez anonimowego „tatusia“ z synkiem „Teofilkiem“ na różne tematy przedwojennej rzeczywistości polskiej!

Autorem tych nikczemnych antypolskich audycji był nie kto inny tylko Olpiński, b. wiceprezydent m. stoł. Warszawy, jeden z największych aferzystów polskich, a jednocześnie jeden z największych dygnitarzy obozu sanacyjnego.

Olpiński wykorzystywał szalone swe stosunki dla osobistych celów i dla szantaży. Poza szeregiem drobniejszych afer zaczęły wychodzić na jaw coraz grubsze „kanty“ i oszustwa pospolite pana wiceprezydenta, które wreszcie skończyły się na usiłowaniu oszustwa z koncesjami drożdżowymi.

Drożdżownie te były wspaniałym interesem dochodowym i „interes“

taki p. Olpińskiemu opłaciłby się swoim. Afera nie udała się jednak i Olpiński został z miejsca aresztowany.

Od czego jednak sprytny zawodowego kryminalisty — Olpiński uzyskuje urlop zdrowotny z więzienia i ucieka zagranicę. Stało się to w roku 1929. Od tego też czasu Olpiński przebywa w Niemczech, zręcznie wykorzystywany przez wroga Polsce propagandę hitlerowską, której lotr zaprzedał się bez reszty, prowadząc ją w radiostacji wrocławskiej.

Materiałów dostarczali mu tacy osobnicy, jak Peck vel baron von Peckefleisch, Brochwicz-Lewiński, dr Burdecki i inni sprytnie zamaskowani szpiedzy niemieccy w Warszawie.

Charakterystyczne wielce, że całe to podejrzane towarzystwo uwiło sobie zacisze i bezpieczne miejsce w redakcji takiego dziennika jak przedwojenna „Polska Zbrojna“.

Wielu z tych szpiegów zajmowało do chwili wybuchu wojny bardzo poważne stanowiska w urzędach, w przemyśle itd.

Bez stałego kontaktu z krajem nie mógłby Olpiński dobrze prowadzić swej niecznej roboty. Materiałów dykretnych i różnych informacji o skandalach i aferach systemu przedwrześniowego dostarczali Olpińskie-

mu tajnymi drogami ludzie, wspomniani powyżej.

Kto w Łodzi, w świątku artystyczno-dziennikarskim w latach 1922—1932 nie znał Leona Miguły, podającego się za eks-szofera Józefa Piłsudskiego jeszcze w okresie Legionów. Ten Miguła przyjechał do Łodzi po demobilizacji, wkręcił się sprytnie w sfery przemysłowe i artystyczne tego miasta. Tu założył sklep z manufakturą, tam owocarnię, wreszcie na innej jeszcze ulicy filię katowickiej fabryki szyldów emaliowanych.

Ze zdemobilizowanego, biednego podoficera Miguła szybko przecierzał się w zamożnego kupca i wpływowego działacza Związku Legionistów. Dopiero przewrót majowy przy niósł pewne zmiany. Zaczęto po cichu przebąkiwać o roli, jaką w czasie samego przewrotu miał spełnić Miguła, jako konfident policji politycznej. Wielu ludzi odwróciło się odeń, on jednak tuwetu nie stracił i... „pracował“ dalej, brnąc od afery do afery. Kiedy mu się już w Łodzi palił grunt pod nogami — przeniósł swą „działalność“ do Warszawy.

W stolicy zaczął odgrywać rolę, jako akwizytor ogłoszeniowy i akwizytor wydawnictw LOPP. Tutaj został zdemaskowany, jako aferzysta i hochsztapler i za jakieś tam „kanty“ skazano go na dwa lata więzienia.

Otóż tenże Miguła zwachał się rychno ze Skińskim, Burdeckim, Brochwiczem i innymi zdrajcami i pomagał im także robić prasę gadzinową. Oczywiście, nie zaniedbywał swego

głównego zajęcia jako gestapowski szpicel. W tym charakterze specjalnie „zasłużył się“ przy szantażowaniu Żydów, zwłaszcza łódzkich, przebywających w stolicy.

Zdemaskował go Łatkowski, b. burmistrz Rudy Pabianickiej.

Marny był koniec szpicla. Wyrokiem Sądu Organizacji Podziemnej Miguła skazany został na śmierć i został zastrzelony w Warszawie w 1943 r. przy ul. 6 Sierpnia we własnym mieszkaniu w łóżku.

Już w pierwszych miesiącach okupacji, w grudniu 1939 r., ukazała się w Warszawie broszura pt. „Czy byłem szpiegiem?“ Autorem jej był Brochwicz-Lewiński, b. współpracownik przedwojennej „Polski Zbrojnej“.

Ubierając się w tożę niewinnie prześladowanego opisywał w swej broszurze Brochwicz dzieje zdemaskowania go jako szpiega niemieckiego przez Oddział II tuż przed wojnę. Opisuje sceny, jak go bito i torturowano za to, że podejrzewano go o szpiegostwo, a on tylko „chciał zbliżenia kulturalnego i militarne go z tak szlachetnym (sic) narodem jak Niemcy Hitlera“. W końcu broszurki rozwodził się szeroko nad koniecznością pogodzenia się Polaków z przegraną wojną, nad dobrodziejstwami, jakie stoją do dyspozycji Polaków na skutek zwycięstwa Hitlera, nad „błogosławieństwem“ jakim będą dla Polaków rządy gubernatora Franka.

Niestety, nie wiemy nic bliższego o losach tego lotra Brochwicza w późniejszych okresach okupacji.

RYTM KUJAW

Pow. wrocławski

ODPRAWA WOJTÓW, BURMISTRZÓW I SEKRETARZY.

Dziś t. j. 19 b. m. o g. 10 rano w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego, odbędzie się odprawa wójtów, burmistrzów i sekretarzy z powiatu wrocławskiego.

Na odprawie poruszana będzie sprawa Daniny Narodowej, podatku gruntowego, zbliżających się wyborów i szereg spraw organizacyjnych. (md.)

KOWAL.

ZEBRANIE MIĘDZYPARTYJNE

W ub. niedzielę przy udziale członków PPS i PPR oraz sympatyków w liczbie do 200 osób, odbyło się zebranie międzypartyjne.

Do zebranych przemówił przedstawiciel PPS z Włocławka, ob. Smiechowski, wygłaszając referat na temat 54-letniej historii powstania PPS oraz omówił sprawę połączenia się dwóch bratnich partii robotniczych PPS i PPR.

Z kolei wygłosił referat pt. „Ordynacja wyborcza do Sejmu Ustawodawczego“, sekretarz tutejszego Komitetu, ob. Wiliński. (md.)

IŁOŚĆ MIESZKAŃCÓW.

Według ostatnich danych statystycznych Urzędu Gminy Kowal, na terenie gminy znajduje się 2.650 mieszkańców. (md.)

DEBNIANKI.

PODESZŁY WIEK.

Ob. Szczepan Jankowski, urodzony 12.12.1857 roku (89 lat) jest najstarszym wiekiem obywatelem na terenie gminy Kowal.

Ob. Jankowski jest ojcem żyjących 3-ech córek i 4-ech synów. Nadmienić należy, że ob. Jankowski pracuje jeszcze normalnie na roli i wykonywa wszystkie inne prace, związane z gospodarstwem.

Od 1943 roku jest wdowcem. (md.)

KŁOBKA.

ODPRAWA SOŁTYSÓW.

W dniu 16 bm. w Urzędzie Gminy Kłóbka, odbyła się odprawa sołtysów.

Na odprawie omówiono sprawy: Daniny Narodowej, kontygentowe, podatku gruntowego, organizacyjne oraz przedwyborcze.

Gmina Kłóbka liczy 4.850 mieszkańców. Najstarszą mieszkanką gminy jest ob. Marianna Ziolkowska, zamieszkała we wsi Szewo-Grabina, licząca 91 lat. (md.)

LUBIEŃ.

Z ŻYCIA PARTII POLITYCZNYCH.

Dnia 15 bm. na terenie m. Lubienia, odbyło się zebranie partii politycznych.

Do licznie zgromadzonych członków przemówił burmistrz, ob. Jędrzejewski. Z kolei referaty wygłosili: ob. Pliszczynski z PPR z Włocławka na temat ogólnej sytuacji politycznej, ob. Z. Długolecki z Komitetu PPS w Lubieniu o akcji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. (md.)

ZMARŁ, CHCĄC ZABRAĆ ZWŁOKI SYNA.

Michał Wartalski, lat 50, był mieszkańcem m. Lubienia. Podczas okupacji niemieckiej, różne przechodził koleje.

Wartalski miał syna Kazimierza. Wiadomo, jak ojciec kochał swego syna.

Zbliżał się dzień wolności. Było to w miesiącu styczniu 1945 roku. Na kilka dni przed ucieczką naszego śmiertelnego wroga, syn Wartalskiego — Kazimierz podszedł do lotniska niemieckiego, skąd już nie powrócił.

Niemcy zastrzelili go na miejscu. Wartalski przeniósł się z resztą rodziny na Śląsk. W dniu 14 bm. przyjechał do Lubienia, by zabrać zwłoki syna i pochować je na Śląsku.

Wykonać tego jednak nie mógł, bo zmarł nagle. (md.)

KONCE.

Z ZEBRANIA GROMADZKIEGO.

W dniu 15 bm. na terenie Wsi Końce, gminy Chodecz, zwołane zostało zebranie gromadzkie.

Zebrań zagał wójt gminy, ob. Leon Czyżewski. Na zebraniu omówiono następujące sprawy: 3-letni plan gospodarczy, Daniny Narodowej i akcji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. (md.)

Kronika Włocławka

Kalend. Rzym.—Katol. — Urbana.

Kalendarzyk Słowiański — Wścigniewa

Wschód słońca — 7.41. Zachód — 15.24.

Apteka dyżurna: ul. Warszawska 3.

Dyżur nocny lekarza Ubezpieczalni Społecznej — dr. Poznański, Pl. Dąbrowskiego 14.

Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.

Straż Pożarna tel. 12-34.

Kino „BAŁTYK“ — Muzyka i miłość.

Kino „POLONIA“ — Kwiat miłości.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ

NICZYNNY

W lusterku

Dlaczego?

Dlaczego wśród naszych miast dzieje się rzecz niepojęta... dlaczego jest tyle gwiazd, że tak się wyrażę zgaśniętych?

Bo jeden już talent miał, lecz skisł mu jak mleko zsiadłe... tamten by mógł gdyby chciał, lecz talent ogłosił upadłość.

AGAPIT.

ZEBRANIE MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej miasta Włocławka komunikuje, że dzisiaj t. j. w czwartek, dnia 19.12.46 r. o godz. 16-tej w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka, przy ul. Karnkowskiego Nr. 2a, odbędzie się posiedzenie MRN m. Włocławka z poniżej podanym porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie
- 2) Ślubowanie nowych radnych
- 3) Odczytanie protokołu Nr. 32 z dnia 28.11.1946 r.
- 4) Komunikaty Prezydium
- 5) Komunikaty Zarządu Miejskiego
- 6) Sprawa tępienia szczurów w mieście
- 7) Sprawa godzin handlu w zakładach handlowych
- 8) Sprawa zamiany gruntów z właścicielami działek na przedm. Czerwonki
- 9) Sprawa dodatkowych kredytów w budżecie na rok 1946
- 10) Sprawa premii dla pracowników miejskich za wysługę lat
- 11) Sprawa statutu opłat administracyjnych
- 12) Sprawa upoważnienia Zarządu Miejskiego do stosowania ulg przy podatku od lokali
- 13) Sprawa nadania nazw nowopowstałym ulicom
- 14) Wybór 2-ech członków Komisji Lokalowej
- 15) Wolne wnioski i interpelacje
- 16) Zamknięcie.

ODCZYT PREZYDENTA KU-BECKIEGO.

W piątek, dnia 20 grudnia o godzinie 18-iej w sali Muzeum Ziemi Kujawskiej, przy ul. Słowackiego, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej urządza odczyt p.t. „Wpływ rewolucji październikowej na rozwój Polski“. Odczyt ten zostanie wygłoszony przez prezydenta I. Kubeckiego. Na powyższy odczyt Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zaprasza wszystkich członków Towarzystwa oraz tych wszystkich, którzy interesują się doniosłą sprawą w naszym obecnym życiu politycznym, jaką jest sprawa przyjaźni polsko-radzieckiej.

Dla przedstawicieli Kół Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zorganizowanych na terenie zakładów pracy obecność obowiązkowa. Wstęp na odczyt bezpłatny.

Ogłoszenia drobne

NUTY w dużym wyborze dla orkiestry dętej okazujnie do nabycia. Wiadomość w Administracji „Gazety Kujawskiej“.

UNIEWAŻNIAM tymczasowy dowód na konia wydany przez Zarząd Gminy Łęg w dniu 7.2.46 r. Nr. 01135 Seria R. wydany na nazwisko właściciela: Sadowski Jan, Modzerowo, gm. Łęg, pow. włocławski. (2405)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną R. K. U. Podziński Stanisław, Brześć Kujawski, Kilińskiego 14. (2404)

ZJEDNOCZONE MŁOTOWNIE MECHANICZNE, Włocławek ul. Kapitulna 4, poszukują stolarza-modelarza. (2411)

Czytajcie Gazetę Kujawską

SPROSTOWANIE.

W numerze wtorkowym „Gazety Kujawskiej“ umieszczona została notatka podpisana (md.) o zebraniu, które odbyło się w Szkole Zawodowej przy ul. Łęskiej 20. Otóż druga część tej notatki winna brzmieć:

W zebraniu wzięli udział: Inspektor Pracy ob. Rojszyk, Prezes Powiat. Zw. Zawod. ob. Bartosiewicz, Prezes Powiat. Związku Cechów Rzemieślniczych ob. Różański. Po referatach wygłoszonych przez Kier. Szkoły, Inspektora Pracy, Prezesa Pow. Zw. Zaw. i Prezesa Pow. Zw. Cechów Rzem. wywiązała się gorąca dyskusja, która uwypukla trudności, na jakie napotyka młodzież pracująca przy wypełnianiu obowiązku dokształcania się. Przebieg konferencji wykazał, że takie spotkania się Kierownictwa Szkoły Zawodowej z rodzicami wzgl. pracodawcami są konieczne i mogą przynieść wiele korzyści młodemu pokoleniu.

Kierownik Szkoły.

OGŁOSZENIE

Wydział Apropozycji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że w czasie od 18 do 23 grudnia b. r. będą sprzedawane paczki UNRRA dla tych posiadaczy kart zaopatrzenia, którzy zarejestrowali się w Wydziale Apropozycji i Handlu m. Włocławka w czasie od 30.11. do 14.12.46 r.

Dla zakładów pracy paczki będą wydawane w Spółdz. „Ogniwo“ Cyganika Nr. 26, a dla pojedynczych osób w Spółdz. „Ogniwo“ Nr. 27 — Plac Dąbrowskiego 14.

Przed wykupieniem paczek posiadacze zarejestrowanych kart zgłoszą się z nimi w Wydziale Apr. i Handlu m. Włocławka, ul. Kościuszki Nr. 12, pokój Nr. 1, celem otrzymania polecenia na wykupienie paczki.

Zakłady pracy wydelegowanych pracowników po odbiór paczek zaopatrzą w upoważnienie do odbioru paczek, na podstawie którego zostanie im wystawione polecenie na cały stan zakładu zarejestrowanych kart.

Cena pojedynczej paczki wynosi zł. 210.—

ZA PREZYDENTA MIASTA
St. Kasprówic
Z-ca Kier. Ref. Apr. i Handlu
m. Włocławka

Włocławek, dn. 18.12.46 r.

Ogłoszenie

Wydział Apropozycji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego z dnia 13.12.46 r. w dniach 24, 25, 26 i 31 grudnia 1946 r. oraz 1 stycznia 1947 r. zezwala się na obrót wyrobami cukiernymi.

Za PREZYDENTA MIASTA:
(St. Kasprówic)
Z-ca Kier. Wydz. Apr. i H.
Włocławek, dn. 17.12.1946 r. (2413)

WEZWANIE.

Sąd Biskupi we Włocławku wzywa STANISŁAWA SUSIKĄ żeby się stawił w kancelarii Sądowej (pałac Biskupi) dnia 27 grudnia br. o godz. 11, w sprawie o nieważność małżeństwa. Stawienie się osobiste jest konieczne.

Notariusz Sądu Biskupiego. Ks. J. Leśnik (2385) Notariusz

Obwieszczenie

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział Zamiejscowy we Włocławku Oddział Cywilny obwieszcza, że w sprawie Nr. C.285/46 z pozwu FRANCISZKI ANTONIEWICZ p-ko STEFANOWI-IGNACEMU ANTONIEWICZOWI o rozwód został wyznaczony adv. Jan Gostomski, zam. we Włocławku, ul. Plac Wolności 11 m. 18 kuratorem dla zastępowania nieznanego z miejsca pobytu Stefana-Ignacego Antoniewicza. (2410).

K

A